

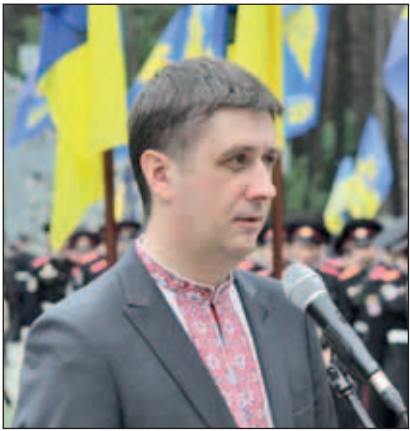
культура

щоп'ятниці

всеукраїнський тижневик

22 травня 2015

і життя

Міністр

Співачка

Науковець

Письменник

Шпилясті кобзарі

● **БЕЗ РАДЯНСЬКИХ МІФІВ**

Віце-прем'єр-міністр – міністр культури України В'ячеслав Кириленко повідомив, що робоча група з фахівців та представників громадських об'єднань уже працює над концепцією Музею тоталітаризму.

Це відбувається у зв'язку з набуттям чинності Закону «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».

«Були запропоновані різні варіанти для розташування демонтованих пам'ятників тоталітарним вождям – Київ, Житомирська або Київська область. Із найбільш екзотичних – ідея звезти їх до Чорнобильської зони», – повідомив В'ячеслав Кириленко.

Також у зв'язку з набуттям чинності «декомунізаційних» законів буде перейменовано Національний музей історії Великої Вітчизняної війни.

● **ОГОЛОШЕННЯ**

Національний заслужений академічний український народний хор України імені Г. Верьовки оголошує конкурс на заміщення вакантної посади артиста оркестру вищої категорії, ударні інструменти (1 од.).

Вимоги до претендентів:

- повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки;
- стаж роботи артиста оркестру не менше 3 років.

Перелік документів: заява, заповнена в установленому порядку особова картка з вклеєною фотографією, копія паспорта, копія документів про освіту, автобіографія, витяг із трудової книжки, додаткові матеріали про творчі досягнення (репертуар, копії документів про підвищення кваліфікації, присвоєння наукового ступеня, почесного звання, державні нагороди, лауреатство у конкурсах, фестивалях, характеристики тощо).

Відбір проводиться у формі прослуховування конкурсною комісією.

Документи подаються за адресою: м. Київ, бульвар Т. Шевченка, 50–52 у робочі дні з 11:00 до 13:00 та з 14:00 до 18:00 упродовж 30 календарних днів від дня опублікування оголошення.

Телефон для довідок: (044) 486–89–33.

Конкурсна комісія

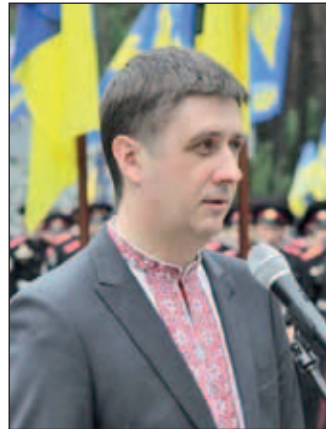
«МінКульт» і «Остання Барикада»

На телеканалі «1+1» стартувало нове унікальне телевізійне ток-шоу «МінКульт».

Шопонеділка о 23:30 у студії програми віце-прем'єр-міністр – міністр культури України В'ячеслав Кириленко зустрічатиметься з представниками культури і мистецтва й обговорюватиме актуальні теми сьогодення.

Ток-шоу «МінКульт» – це абсолютно новий формат комунікації між представниками культури, унікальний дискусійний майданчик для відкритого діалогу з можливістю обговорення найгостріших проблем сучасної української культури та обміну думками.

Завдання проекту – розказати якомога більше про культуру нашої країни та зміни ставлення до її культурних цінностей шляхом відкритих дебатів.

В'ячеслав КИРИЛЕНКО

«Чомусь, вважається, що в складний для країни час – не до мистецтва. Це не зовсім так. Саме в тяжкі часи розвиток культури, акцентування на культурних цінностях допомагає людям вистояти і не втратити віру в майбутнє. Мистецтво може бути підтримкою і навіть рущийною

силою», – коментує керівник проекту «МінКульт» Олеся Кос.

Першим гостем студії став актор театру та кіно, телеведучий, народний артист України Остап Ступка. У другому випуску В'ячеслав Кириленко зустрічався з режисером Владом Троїцьким.

А канал Київської державної регіональної телерадіокомпанії порадував своїх глядачів годинною програмою Олеся Донія «Остання Барикада».

За словами автора та ведучого, програма буде у форматі ток-шоу зі сталою рубрикацією. Серед постійних – рубрики «Подія», «Скандал», «Вечірка», «Персона». Зокрема, першою особою, про яку знято великий сюжет для рубрики «Персона», стала актриса Ірма Вітовська. Протягом програми транслюватиметься також кілька невеликих сюжетів.

Олеся ДОНІЙ

«Гості в студії під час обговорення не зобов'язані чітко прив'язуватися до теми роликів. Сюжет – це поступ для подальшої розмови. Так само ми говоритимемо про скандали в культурному середовищі або дотичне до нього», – розповів Олеся Доній.

«Музичні прем'єри сезону»

Знання в Україні та світі Міжнародний фестиваль «Музичні прем'єри сезону» цьогоріч відзначає чвертьвіковий ювілей.

Поставши на музичній мапі Києва двадцять п'ять років тому, цей форум щороку презентує переважно прем'єри творів українських і зарубіжних композиторів.

Ініціатор фестивалю – Київська організація Національної спілки композиторів України, проведенню заходів сприяють Міністерство культури України, Департамент культури Київської міської державної адміністрації, численні державні та громадські організації й установи.

Ювілейний форум, присвячений Дню Києва, триватиме з 24 травня до 1 червня. У різних залах відбудеться 4 симфонічних, 7 хорових, 6 камерних концертів, концерт переможців VI Київського міського конкурсу «Українські композитори – дітям»,

презентації музичних видань, концерт творів композиторів-студентів та інші імпрези.

Неординарними заходами фестивалю стануть концерт пам'яті Бориса Лятошинського до 120-річчя від дня народження митця і ювілейний концерт-марафон електроакустичної музики до 10-річчя проекту EM-VISIA, два концерти-презентації – книги «Композитор в зеркале современности» (у двох томах) музикознавця Анни Луніної і видання «Спектри нової музики в Україні», надруковане «Музичною Україною» за підтримки Польського інституту в Києві, концерт-портрет «Композитор Володимир Рунчак» хору імені В'ячеслава Палкіна Харківської обласної філармонії (художній керівник і диригент Андрій Сиротенко).

У концертах фестивалю візьмуть також участь хор хлопчиків Мукачівської хорової школи (художній керівник і головний диригент Володимир Волонтир), вокальний ан-

Диригент Роман РЕВАКОВИЧ (Польща). Світлина Юрія ШКОДИ

самбля «Покров» (регент Олеся Радько), дует «Правиця».

Міжнародну складову на форумі представлятимуть другий фестиваль польський диригент Роман Ревакович, композитори Лорен Кайзер (США), Томаш Опалко (Польща). Також гостею фестивалю буде відома польська композиторка Лідія Зелінська (Познань). Вона представлятиме свою творчість у концерті електроакустичної музики EM-VISIA,

де прозвучать також композиції Джіно Фавотті (Франція), Панайотіса Кокораса (Греція/США), Олексія Регинського (Україна/Австрія).

Тож запрошуємо на заходи XXV Міжнародного фестивалю «Музичні прем'єри сезону»! На філармонійні концерти й концерт електроакустичної музики вхід за квитками, на решту імпрез – вхід вільний.

Валентина КУЛИК

● P.S.

...Село Мар'янівка Васильківського району Київської області разом із садибою (а точніше хатою) знаменитого співака Івана Козловського якраз і є одним із прикладів такої музейності, постійно наявної в самому повітрі, в самій атмосфері села. Але атмосфера така виникла не завдяки музею-садибі співака, а завдяки музичній школі, яку сам Іван Козловський заснував у рідному селі й якою займався до кінця свого життя.

Музична школа Мар'янівки – це магічний храм, через який пройшли два, а можливо, й три покоління жителів села. Аби ще більше заразити своїх односельців любов'ю до музики, одного разу Іван Козловський перевіз до сільської музичної школи фортепіано Рахманінова. Воно й досі стоїть у школі, щоправда, зараз на ньому не грають. Фортепіано Сергія Рахманінова чекає ремонту.

Уся країна чекає ремонту, чекає реформ, які мають торкнутися не тільки звичайної економіки, але й культури, зокрема її економіки культури. Фортепіано відремонтують, звичайно, раніше, ніж країну. Але ж і країна складається з таких ось дрібниць, і кожна дрібниця сьогодні потребує якщо не ремонту, то принаймні уваги і нового осмислення місця і значення цієї дрібниці в житті нової України.

Ось і пролетіли по світу дві пов'язані в єдиний ланцюжок події – Міжнародний день музеїв і Музейна ніч.

Весь світ відволікся від буденності. Багато хто попередньо подивився відомі комедії «Ніч у музеї» та «Ніч у музеї – 2» і потім сам зважився ночувати в якомусь із таких закладів.

Деяким музеям пощастило відкритися напередодні, і для жителів довколишніх населених пунктів це стало справжнім святом. Таке свято відбулося в молдавському місті Сороки. Там за гроші Євросоюзу відрестав-

музики. Можна поговорити, а потім разом і на експонати подивитися. І особлива маленька радість для обізнаного відвідувача – всі гроші, залишені в музейному кафе, йдуть на розвиток музею!

Коли-небудь це буде! Спочатку, напевно, в сучасних,

Андрій КУРКОВ

Музейна ніч, музейне життя

рували старовинну фортецю і відзначили одразу і День музеїв, і День Європи. Мешканці міста влаштували дводенний фестиваль «Дні фортеці – відродження легенди» з лицарськими турнірами, виставкою стародавньої зброї, ярмарком народних ремесел і силою-силенною інших заходів.

Україна теж не залишилася осторонь. Музей-квартира Павла Тичини ще минулої п'ятниці запалив свічки перед парадним, і майже одразу на ці тремтячі приземлені вогники свічок прийшли поети – учасники міжнародного фестивалю «Київські лаври».

Перед Будинком-музеєм Михайла Булгакова читали уривки зі знаменитого в усьому світі й досі такого актуального твору, як «Собаче серце». Читали п'ятнадцятьма мовами. На івриті текст із роману читав відвідувач музею, який приїхав з Ізраїлю. У музейній бібліотеці зберігається безліч іноземних видань Булгакова. Та й сам музей не цурається видавничої активності й щороку видає нові книги, присвячені як життю і творчості письменника, так і життю Києва того часу.

У Національному музеї історії України відбулася «Кримськотатарська ніч» із пока-

Учасники експедиції «Історико-краєзнавча спадщина Фастівщини», яку організувала Національна спілка краєзнавців України, у меморіальному музеї-садибі І. Козловського. Світлина Надії СЕМЕНОВОЇ

зом фільму «Хайтарма» і з досвітніми кавуваннями потатарськи.

Я перерахував лише малу частину заходів із програми музейного свята, та й то тільки «київської», а схожі програми проводили ж і харківські, й одеські музеї.

Та приєднатися до святкування Дня музеїв або проведення Музейної ночі не завжди означає стати закладом європейського рівня. Музей, особливо історичний або художній, – простір природно консервативний, який опирається інноваціям та нововведенням.

Можливо, саме тому в жодному з відомих мені художніх та історичних українських музеїв досі не з'явилося музейне кафе, в якому можна було б посидіти після огляду експозиції. Не пригадаю я і музейних магазинчиків, в яких продавалися б репродукції картин, чашки-блюда з логотипами закладу або з тими ж зображеннями улюблених чи найвідоміших експонатів, сувенірних копій скульптур тощо.

А в Європі, до якої ми так прагнемо, люди люблять призначати в таких кафе побачення й зустрічі, адже це місце особливе, до того ж без

нових музеях. А вже потім і в національних та заслужених! Але ми все одно прийдемо до думки, що чим більше часу людина проводить у музеї, музейному просторі, зокрема в музейних кафе і магазинчиках, тим більш дружельною і культурною вона стає.

Міжнародний день музеїв дозволяє згадати і про інші унікальні місця України, які начебто й не будучи офіційними музеями, несуть у собі якусь музейність у вигляді особливої духовності й традиції, пов'язаної з минулим, – і недавнім, і давнім.

● ПРЕЗЕНТАЦІЯ У СВІТІ

Володимир ХАРЧЕНКО: «Культурологічних порталів багато не буває, а поява такого сильного інформаційного осередку, як CultUA.media, є важливою для презентації української культури у світі.

Під час моїх виставок за кордоном мене часто запитують, де ще можна побачити ті чи інші роботи. І було б дуже добре, якби навіть декілька Інтернет-ресурсів представляли українських митців».

● ДИПМІСІЯ

Наталія МУСІЄНКО: «Новий портал CultUA.media – дієвий засіб культурної дипломатії. Я маю честь співпрацювати з ним та газетою «Культура і життя», надійним медійним спонсором мандрівної виставки українських художників, присвяченої Майдану, яка мала величезний успіх у США.

Нині ми маємо змогу показувати виставку в Кам'янці-Подільському й одночасно, наприклад, у Вашингтоні. А якщо інформація про цю експозицію з'явиться й на CultUA.media, то про неї дізнається набагато більше людей.

Пропоную створити на порталі власну бібліотеку, яка презентувала б українські твори мистецтва, та незалежний дискусійний майданчик. Також розробити англомовну версію цього медіа-ресурсу».

● РЯТУНОК ЗМІНАМИ

Олексій КУЖЕЛЬНИЙ: «Радий, що інформаційна галузь активізується. Але розумію, що проблема полягає у відсутності грошей на друковані видання.

Та як перевести в Інтернет журнал «Театрально-концертний Київ»? Національне газетно-журнальне видавництво має зберегти друковані ЗМІ, залучити людей до їхнього розповсюдження.

Не знаю жодного видання – пропагандиста українського театру за кордоном. Чому б таку місію не здійснити журналу «Український театр»? Англомовний чи присвячений французькій драматургії, він прокладатиме шлях до миру й порозуміння. Те саме стосується й інших видань – «Пам'яток України», «Музики» та «Української культури».

А ще цікаво: чи будуть представлені симпатії й антипатії людей на порталі?»

Культ реального часу

Світлана СОКОЛОВА

«Якірним елементом діяльності в інформаційному середовищі за підтримки міністерства, на мою думку, має бути саме портал».

Таку думку висловив на презентації Всеукраїнського медіа-порталу CultUA.media заступник міністра культури України Ростислав Карандєєв.

За словами урядовця, для висвітлення важливих подій додатково можна використовувати інші, зокрема друковані, ресурси.

Медіа-портал Міністерства культури України CultUA.media завершив тестові випробування і розпочав системно висвітлювати культурне життя країни.

Його пріоритетами стали актуальні анонси та новини, події зі сцен та арт-майданчиків, інтерв'ю зі знаковими постатями та ньюз-мейкерами мистецького життя.

Учасники презентації, яка відбулася в приміщенні Міністерства культури, ознайомилися з творцями ресурсу та обмінялися думками щодо

Під час презентації

його розвитку. Але перед тим оглянули експозицію «USA-Ukraine» – PR-супровід міжконтинентальної виставки Наталії Мусієнко та експрес-вернісаж метаграфій Володимира Харченка. Прочитати про ці заходи можна в надрукованому спільнокоштом благодійників випуску газети «Культура і життя» №N 21–22. Автори тематичних публікацій є водночас і організаторами виставок.

Експозиції оглянули перший заступник міністра культури України Ігор Ліховий та заступник міністра культури України Ростислав Карандєєв.

Усі охочі мали змогу долучитися до когорти благодійників, залишивши свою гривню в скриньці на підтримку друку згаданого тижневика. На пам'ять про цей вчинок у них залишався фотознімок у диво-рамці, яка переносила її на першу шпальту газети й називала «головним меценатом культури».

Чудовим музичним супроводом до вищезначеного дійства, так би мовити, «вступного слова» до презентації, стали виступи учениць Вишнівської дитячої школи мистецтв – бандуристок Ірини Голуб та Єлизавети Сма-

ляної, а також студентського квартету автентичного співу Київського університету імені Бориса Грінченка.

Головні редактори культурологічних журналів «Українська культура», «Музика», «Театрально-концертний Київ», «Пам'ятки України» та «Український театр», яких зібрала локація під красномовною назвою «Раритет», роздавали автографі.

Модератором презентації став письменник, голова Видавничої ради Національного газетно-журнального видавництва, постійний колумніст

Міжнародний медіа-ресурс

Важливо показувати, що Україна живе не самими політичними кризами, а Майдан не єдина наша характеристика, хоча й дуже важлива.

У країнах, які переживають кризові часи, стрімко розвивається культура, зокрема письменництво та журналістика. Процеси, що відбуваються в Україні, є дуже складними, але вони мають ще більше надихати творчих людей на активну роботу.

У медіа-школі «Укрінформу» ми вже провели три курси підготовки молодих бійців на інформаційному полі бою й починаємо четвертий. Дуже раді, що перші публікації цих

журналістів уже з'являються у виданнях Національного газетно-журнального видавництва.

Водночас усі усвідомлюють необхідність нашої європейської культурної інтеграції, бо про політичну, відкритий ві-

зовий режим тощо говоримо постійно, а от про налагодження культурних взаємозв'язків з європейськими державами набагато менше. А це теж дуже важливо.

Побувавши на європейських конференціях, я зрозумів, що культурна інтеграція нам украй потрібна. Зарубіжні колеги знають переважно лише про наші політичні події, тож CultUA.media має бути вісниками української культури.

Гадаю, за допомогою цього Інтернет-порталу нам вдасться вкотре продемонструвати, що українці є цікавою самобутньою нацією.

Артем СТЕЛЬМАШОВ

● РЕЗУЛЬТАТИВНА СПІВПРАЦЯ

Лариса МАСІМОВА: «Вітаю Національне газетно-журнальне видавництво зі стартом нового цікавого проекту, створеного для молодих за духом людей. Портал CultUA.media покликаний не вбивати паперові видання, а навпаки – рекламувати їх.

Хочу передати подяку директору видавництва та його працівникам за співпрацю. Колектив допомагає виховувати професіоналів».

● СУСПІЛЬНА ДОПОМОГА

Роман РАТУШНИЙ: «Сьогодні, як ніколи раніше, молодь виявляє зацікавлення українською культурою, тому поява порталу CultUA.media – найсучасніший і найкоротший шлях до їхніх умів і сердець.

Хотів би подякувати працівникам міністерства та особисто віце-прем'єр-міністру – міністру культури України В'ячеславу Кириленку за підтримку видавництва, а також усім вам, бо останній номер газети "Культура і життя" був надрукований за допомогою благодійників.

Майдан допоміг мені зрозуміти: якщо робиш правильно, завжди знайдуться люди, котрі тобі допоможуть».

● СИМВОЛИ ТА СИМУЛЯКРИ

Михайло САГАЙДАК: «Чудово, що виникають портали, але коли моя онучка приділяє їм забагато часу, мені стає тривожно. Адже інформація з Інтернету легко може перетворюватися на певні символи, а знаки – на симулякри.

Наша невизначеність у глобальних культурних речах спонукає до того, що симулякри заповнюють собою цю нішу. Нині культурна політика України все більше набуває гламурного відтінку, за яким проглядається консервативно-тоталітарна система, а з нею ми прагнемо розпрощатися.

Хочу згадати журнал "Пам'ятки України", який потребує великої підтримки, бо акцентує на тому, що діється в наших містах та їхніх закутках».

тижневика «Культура і життя» Андрій Курков.

На прес-конференції виступили заступник міністра культури України Ростислав Карандєєв, засновник Громадської організації «Вікімедіа Україна», виконавчач обов'язків голови Громадської ради Міністерства культури, член Видавничої ради Національного газетно-журнального видавництва Юрій Пероганич, засновник Всеукраїнської громадської організації «Остання барикада» Олесь Доній.

Також мали слово культуролог, член Ради європейської організації Eurora Nostra, лауреат премії «Людина року – 2014» за версією тижневика «Культура і життя» Наталія Мусієнко, блогер, продюсер, фотохудожник Володимир Харченко, засновник Медіашколи, керівник молодіжної редакції Українського національного інформаційного агентства («Укрінформ») Артем Стельмашов.

Зі своїми пропозиціями виступили генеральний директор Національного газетно-журнального видавництва Міністерства культури України Роман Ратушний, голова Київського відділення Спільної театральних діячів, театральний режисер театру «Сузір'я» Олексій Кужельний, директор Центру археології Києва Михайло Сагайдак, викладач Київського університету імені Бориса

Ростислав КАРАНДЕЄВ, Олесь ДОНІЙ, Андрій КУРКОВ та Роман РАТУШНИЙ

Грінченка Лариса Масімова та інші гості.

Насамперед Ростислав Карандєєв обґрунтував доцільність появи нового Інтернет-ресурсу. Обговорення з керівництвом Національного газетно-журнального видавництва проблеми дефіциту інформаційного культурного продукту в інформаційному середовищі, розгляд ефективності використання коштів і донесення культурної інформації до споживача засобами друкованих інструментів призвело до думки про необхідність впровадження нових, сучасних форм спілкування з читачем.

Андрій Курков зазначив: «Портал CultUA.media зовсім не схожий на відомчий, адже він не друкує накази, а показує українську сучасну куль-

туру в реальному часі». На думку письменника, поява такого сайту – велика подія, бо за його допомогою під дахом Міністерства культури формується архів сучасної української культури.

За словами Андрія Куркова, Інтернет-видання дотягуються до тих закутків України, до яких не дістають газета й журналі видавництва, – Криму й Донбасу.

Нині мешканці цих територій можуть читати матеріали про культуру і життя України он-лайн. Цікавим літератор вважає і зв'язок між паперовими виданнями й електронним, адже в мережу потрапляє набагато більше матеріалу, ніж може вмістити на своїх сторінках, наприклад, газета.

Юрій Пероганич висловив упевненість, що найважливі-

ша війна нині ведеться в інформаційній сфері.

На доказ своїх слів він нагадав присутнім про політичне рішення Вінстона Черчилля. Коли під час Другої світової війни в бюджеті були суттєво зменшені витрати на культуру, він наказав негайно повернути їх на довоєнний рівень.

Завоювання інформаційного простору пан Юрій вважає найпершим завданням порталу CultUA.media. Він запропонував започаткувати дискусійну рубрику, де обговорити проект стратегії і розвитку культури в країні та інші серйозні питання.

До вашої уваги – фрагменти виступів інших учасників презентації.

Фото Юрія ШКОДИ

Боротьба за свідомість

Нова команда Міністерства культури починає боротися за умови, бо нині йде мова про існування української нації.

І оскільки зараз такі часи, що поступово від газет, книжок, навіть від телебачення переходимо до новітніх технологій – до Інтернету, то боротьба триває і в цій царині.

Напевно, якби за двадцять чотири роки незалежності української держави в нас виробилася системна гуманітарна політика в інформаційній та культурній сферах, то не було б колаборантів, котрі під впливом російської агресивної пропаганди вступили до лав терористичних загонів

у Криму, на Луганщині чи Донеччині.

Ми, на жаль, є політично залежною нацією, тому населення цікавиться переважно сюжетами новин, політични-

ми ток-шоу тощо. Дуже мало уваги надається нашій культурі, де є абсолютно яскраві взірці – у літературі, музиці та інших сферах, які варто донести до суспільства. Молодь де-

далі більше користується гаджетами, а отже, знайомити її з інформацією про мистецтво потрібно через Інтернет насамперед.

І нехай виникають конкуруючі проекти – думаю, чим більше їх, тим краще. Але напрям має задавати держава. І те, що вона доросла до усвідомлення цієї потреби, – величезний плюс.

Ми зробили телепрограму «Остання барикада», яка є в Інтернеті (дискусії, події з теми культури), і будемо працювати як мистецьке об'єднання і як програма разом і з порталом, і з Міністерством культури.

Олесь ДОНІЙ

Олена та Іван ЗАВГОРОДНІ – популярні актори театру і кіно, актори Київського театру драми і комедії на Лівому березі Дніпра.

● ОЛЕНА ЗАВГОРОДНЯ

Амплуа: комедія, драма, трагедія, фарс, сатира, лірика.

Ролі в кіно:

- «Трамвай № 5» – головна роль (2004, Швейцарія);
- «Останній політ» – головна роль (2005, Швейцарія);
- «Мальчишник» – Ніна (2006, м. Одеса);
- «Повернення Мухтара» – журналістка Ніна (2006);
- «Хто кому хто» – Маша (роль другого плану. Фільм став лауреатом Бердянського кінофестивалю (2010));
- «Кумські байки» – директор телеканалу (2010);
- «Взрослые качели» – слідчий Круглова (телеканал «СТБ»);
- «Девушка без прошлого» – Жанна (телеканал «СТБ»);
- «12-й Шерлок Холмс» – Ольга (телеканал «СТБ»);
- «Мама по неволе» – Світлана (телеканал «СТБ»);
- «Жіночий лікар» – Олена («Фільм.ua»);
- «Щасливий квиток» (8 серій) – Валя («Фільм.ua»);
- «Кордон слідователя Савельєва» – старший лейтенант Ольга Суворова;
- «Заміж за іноземця» – головна роль (документальне кіно. Телеканал «1+1»);
- «Джамайка» – зечка Шнира;
- «Пляж» (ще в роботі);
- «Я – Ангіна» – Люся (ще в роботі);
- «Жизнь после жизни» – Юлія Остапчук («Стармедіа». Ще в роботі);
- «Криве дзеркало» – Ірина;
- «Сашка» – психолог Марія;
- «Орлова і Александров» (ще в роботі);
- «По законам військового часу» – лейтенант Маміна;
- «Гречанка» – Катерина.

З донькою Олександрою

Олена ЗАВГОРОДНЯ: «Актор як режисер своєї ролі»

Леся САМІЙЛЕНКО

Наша розмова з популярною актрисою театру і кіно Оленою Колісниченко почалася з вражень про виставу «Сімейні сцени», яка йшла в Київському академічному театрі драми і комедії на Лівому березі Дніпра.

Олена грала в ній одну з головних ролей – Ірину Боженко. Але її героїня та драматична історія її сімейного життя зовсім не схожі на все, що я дізналася про життя актриси.

У наш час глядач бачить уже «нову» драму. На перший погляд, знайому, проте з новим присмаком художнього стилю. Актриса постійно працює над удосконаленням своєї ролі, бо має власне переконання стосовно того, як має працювати актор.

Вистава була надзвичайно актуальна у наш час, коли війна залишає не лише тілесні травми, але й душевні, психологічні, які можна подолати лише з людьми, яких любиш і які люблять тебе. Прикладом подолання незгод може бути творче і приватне життя моєї співрозмовниці.

– **Ще не так давно Вас знали як актрису Олену Колісниченко. У фойє театру досі висить Ваш портрет, який про це свідчить. Як актриса кіно Ви вже реалізувалися, і Вашій фільмографії колеги можуть тільки позаздрити. З одеського до київського театру Ви потрапили як молода талановита актриса, яку свого часу помітив і запросив Едуард Митницький. Що скажете?**

– Справді, моєю першою професійною сценою був Одеський російський драматичний театр, а однією з перших вистав, у яких я грала, була «Анна

Кареніна» режисера Едуарда Митницького. З ним ми познайомилися, коли він приїхав до Одеси для введення у виставу «наступного» Вронського.

Згодом я пройшла прослуховування в Театрі драми і комедії на Лівому березі Дніпра. За іронією долі, мій перший вихід на сцену цього театру був у ролі Кіті Щербацької у виставі «Анна Кареніна», режисером

Мої батьки – корінні мешканці Севастополя. Наша родина має спільну справу – Міжнародний фестиваль естрадного і циркового мистецтва «Понтійська арена», який ми 15 років поспіль проводили в Севастополі. Тож ми з моїми батьками в Криму – люди відомі. Та нині моя мама – біженка, бо нашу родину знають як «проукраїнськи» налаштовану.

не видужає. А зараз наша родина – це Іванові батьки і брат, моя мама, брат і сестра, наша донька Саша. Та й друзів нам не бракує.

У нас дуже міцна родина. Зокрема, завдяки тому, що наші батьки займаються спільною справою. Мама Івана – також Олена Завгородня, і тепер нас двоє (я вважаю, що це ще один знак у моєму житті). Вона теж

Весілля. Іван ЗАВГОРОДНІЙ, Денис КОЛЕСНИЧЕНКО (брат Олени), Олена ЗАВГОРОДНЯ, її сестра Олександра і племінниця Марія

якої є саме Едуард Митницький. Мені здається, що це був знак. Та так і є, бо в Театрі драми і комедії в моєму житті сталися найважливіші події – я зустріла своє справжнє кохання і народила донечку.

У народі кажуть, що діти обирають своїх батьків – після народження Саші Суржикової я відчула, що цей вислів має сенс. З батьком Саші, Дмитром Суржиковим, теж українським провідним актором Театру драми і комедії, наші шляхи розійшлися. Зараз у кожного з нас є своя прекрасна родина. Але з донькою Дмитро спілкується, а головне – вони друзі.

У цьому самому театрі я зустріла надзвичайну людину, котра стала другим батьком для Саші й опорою для мене. Нині мій чоловік – Іван Завгородній, і в нашому шлюбі зустрілися дві сім'ї однодумців.

Я була і режисером, і незмінною ведучою «Понтійської арени». А два роки тому моїм партнером став Іван Завгородній. Відтоді разом граємо на фестивалі ролі, які самі вигадуємо, для того, щоб бути цікавими дітям. Ми чудово почуваємося на сцені, відчуваємо одне одного, як кажуть, на клітинному рівні, і це дає змогу імпровізувати. Минулого літа фестиваль відбувся у Болгарії. Усією родиною сподіваємося, що «Понтійська арена» буде проводитися ще багато років.

– **Не так давно у Вашій сім'ї сталося лихо: Іван травмував хребет і довго не міг працювати. Як це сталося?**

– Про це ми не хочемо і згадувати. Мій чоловік – дуже сильна людина, і в нашій сім'ї ніхто навіть не думав про те, що він

організатор фестивалю «Лесині джерела», який проходить на Поліссі у Новоград-Волинському. Та й решта культурологічних заходів у місті не відбуваються без участі членів Іванової родини. Його батько, Ігор Завгородній, – танкіст, а ще композитор і музикант; брат, Данило Завгородній, – журналіст і також музикант...

Одне слово, дві родини з різних регіонів України знайшли одне одного і оберігають наш шлюб так міцно, що нині вже мій чоловік не лише грає на сцені, але й успішно реалізує свої творчі плани. А ми допомагаємо йому в усіх його починаннях, бо дуже любимо. Адже любов, як відомо, – найкращий помічник медицині.

– **Знаю, що у Вас уже є і своя сімейна традиція. Щотижня Ви проводите день української мови.**

Сцена з фільму «Хто кому хто»
Віктор АНДРІЄНКО і Олена ЗАВГОРОДНЯ

Ролі в театрі:

- «Вишневий сад» – Аня Раневська (Одеський російський драматичний театр);
- «Червоне і чорне» – Матильда де Ла-Моль (Одеський російський драматичний театр);
- «Пеппі» – Пеппі (Одеський російський драматичний театр);
- «Школа жен» – Агнеса (Одеський російський драматичний театр);
- «Вій» – Панночка (Одеський російський драматичний театр);
- «Чайка» – Ніна Заречна (Одеський російський драматичний театр);
- «Анна Кареніна» – Кіті (Київський театр драми і комедії на Лівому березі);
- «Останній герой» – Катя (Київський театр драми і комедії на Лівому березі);
- «Небезпечні зв'язки» – Жюлі (Київський театр драми і комедії на Лівому березі);
- «Не все коту масляна» – Агнія, Маланка (Київський театр драми і комедії на Лівому березі);
- «Досконалий Чарлі» – Елен Каниєн (Київський театр «Сузір'я»);
- «Те, що приховують французи» – Жасант (Київський театр «Сузір'я»).

● ІВАН ЗАВГОРОДНІЙ

Дмитро СУРЖИКОВ з донькою Олександрою

Ролі в театрі:

- «Войцек. Карнавал плоті» (реж. Д. Богомазов) (композитор вистави);
  - «Три сестри» (реж. Е. Митницький) – військовий гітарист (композитор вистави);
  - «Попелюшка» – придворний блазень;
  - «Голубчики мої» – співаючий в'язень;
  - «Дон Жуан, або Уроки спокуси» – слуга Дон Жуана;
  - «Море, ніч, свічки...» – чоловік-єврей;
  - «Небезпечні зв'язки» – перелюбник;
  - «Веселе сердечко, або Кепі з карасями» – віолончеліст (композитор вистави);
  - «Співай, Лоло, співай» – клоун (композитор вистави);
  - «Близькість» – сушист (композитор вистави).
- Роль у кіно: «Гоголь. Найближчий» (реж. М. Бондарчук) – Семен – слуга Гоголя.

– Так, це одна з моїх ініціатив. Я родом із Севастополя, де української мови в школі не було, тож доводиться надолужувати час у дорослому віці. Люблю українську як одну з наймелодійніших у світі, мову пісень та кохання. Тому ми з Іваном говоримо одне одному тільки «коханий» або «кохана».

Іван родом із Полісся. Тож і ведучий нашого сімейного «свята» – він. Я завжди хотіла вивчити рідну мову, і часто прошу його говорити зі мною українською. Маленька Саша теж підключається до цієї гри, і в неї непогано виходить.

Мій чоловік – це не лише моя половинка, але й однодумець. Так буває, коли довго чекаєш і знаходиш чоловіка своєї долі. Те, що я, тобто ми зараз маємо, – вже не пристрасть чи жага юнацької любові. Це саме те, що називається щасливим коханням, яке створює не лише сімейний затишок, але й комфорт у творчому бутті.

– Як Ви встигаєте грати в театрі, Іван – писати музику, зніматися в кіно і водночас успішно виховувати шестирічну дитину?

– З Божою допомогою! Коли люди розуміють одне одного і довіряють своїй половинці, то все інше складається, як красивий пазл. Івану пишеться, коли ми поруч біля нього і коли в розлуці через роботу, бо моя присутність – у нього в серці. Доньку він навчає не лише української, але й співу та музики. Вони постійно духовно контактують, і він для неї – високий авторитет. Коли я залишаю Сашу з Іваном, то душа моя спокійна, бо вони постійно щось роблять корисне для її духовного розвитку. Утрюх нам найкраще. Отака формула нашого сімейного щастя.

Звичайно ж, допомагає і моя мама, яка виховала трьох успішних дітей – Дениса, Олександр і мене. Після смерті мого батька, Анатолія Колісниченка, мама стала приділяти багато уваги Саші і допомагати мені, коли забирала онучку до себе в Севастополь і коли приїздила в Київ. Мені доводилося залишати її з бабусею, коли я працювала в театрі чи була в кадрі на знімальному майданчику.

Саша все розуміла, і кожна хвилинка, яку ми проводили разом, була для нас дуже цінною і важливою. А коли дитина відчуває цю любов, то і свідомість у неї формується

позитивною. Позитивною не лише у ставленні до батьків, але й до всіх, хто її оточує. Такою вона і є – моя донечка Олександра Суржикова.

– Саша справді дивовижна дитина! Мудра, розсудлива і надзвичайно обдарована. Чи хотіли б Ви, щоб вона стала Вашою колегою-актрисою?

– Сашу, звичайно, в нашому театрі всі знають і люблять. У неї навіть уже був позитивний досвід зйомок. Проте я хочу відкрити їй всі плюси та мінуси акторської професії, щоб вона усвідомлювала важливість рішення, яке змінить її життя. Навіть якщо вона захоче стати не актрисою.

– Які вистави та кіно за участю її батьків вона бачила і що найбільш палко обговорювала з Вами?

– Мабуть, усі, але вона порізному ставиться до всього, що вже побачила. Доводиться навіть прислуховуватися до деяких вражень-«зауважень» малої дитини, бо «устама младенца глаголит истина». А коли бачить когось із нас по телевізору, одразу ж починає на радіощах кричати: «Моя мама! – чи: – Мій тато!» Головне, вона вже розуміє різницю між реальним життям та сценою і кіно.

– Розкажіть про участь в антрепризних виставах та зйомках фільмів, які ще не вийшли на екран.

– Нині я працюю в серіалі «Гречанка» від «Film.ua», де я граю роль Катерини, дружини полковника у відставці. Незважаючи на те, що мій персонаж негативний, я намагалася зробити її більш зрозумілою.

Триває також робота над серіалом «За законами військового часу» від «Starmedia», в якому я гратиму лейтенанта Мамину. Для цієї ролі мені довелося навчитися їздити верхи та зупиняти коня на ходу. Також стрічка «25 час», де я гратиму Світлану – модельєра, дизайнера та «праву руку» керівника будинку моди.

– Переглянувши список ролей, які Ви зіграли, виникає запитання щодо Вашого амплуа.

– Знаєте, понад усе хочеться, щоб на людей, тим паче на акторів, не вішали ярлики. Я – людина! Мені притаманні різні прояви характеру, тому я ставлюся до моїх героїв п'єс або сценаріїв як до Людей, які мають право на вираження своїх людських рис. Головне, щоб у кожному такому прояві була певна думка, яка виправдовує всі кроки персонажа.

Я продовжую мріяти та сподіватися, що мені та моїй сім'ї Господь Бог надасть багато можливостей для втілення абсолютно різних персонажів, через які я зможу передати свої думки та погляди.

– Кризь призму Вашого родинного щастя та розповіді про доньку можна багато зрозуміти, але цікаво було б почути про ваші спільні творчі мрії чи плани. Я бачу родину Завгородніх в ексклюзивних творчих проектах. Замислювалися про це?

– «Хочеш розсмішити Бога – розкажи йому про свої плани», – ми керуємося саме цією істиною. Плани, звісно, є, та нехай вони залишаться таємницею. Щоб здійснилися. Скажімо, так: якщо людина постійно розвивається, то в неї завжди буде що сказати іншим. До того ж, це буде сказано не зраджуючи своєму «я». Але хід Ваших думок мені подобається.

– У Вашій родині є дуже цікава біографічна деталь. Нещодавно Ви святкували день народження одразу двох членів сім'ї.

– Саша про це розповідає так: «Моя мама на свій день народження зробила собі подарунок і народила мене». Тож ми вітаємо одна одну, і нас обох вітають наші рідні та друзі. І в цей день ми обидві – особливо щасливі.

Родина Завгородніх бажає країні, щоб настав той справедливий час, коли все стане на свої місця, так, як того хоче Бог. А людям, насамперед, – здоров'я, любові одне до одного та істинного кохання. Бережіть себе!

Сцена з вистави «Попелюшка». Акамал ГУРЕЗОВ, Даша РИБАК, Олена та Іван ЗАВГОРОДНІЙ

● ПРИНАГІДНО

Ярослав ДЖУСЬ – український бандурист, композитор, аранжувальник, ді-джей, лауреат багатьох міжнародних та всеукраїнських конкурсів, ініціатор та організатор молодіжних та музичних проектів. Член Національної спілки кобзарів України.

Протягом 2011–2013 років відвідав із виступами Бельгію (Брюссель), Францію (Париж, Канны), Англію (Лондон, Оксфорд), Німеччину (Берлін, Мюнхен), Польщу (Варшава), Білорусь (Мінськ, Брест), Казахстан (Ташкент), Азербайджан (Баку), Росію (Москва, Санкт-Петербург), Канаду (Галіфакс, Монреаль, Оттава, Торонто, Саскатун, Вінніпег, Едмонтон), Швейцарію (Женева, Монтрьо).

Ініціатор проекту розвитку бренду бандури в Україні «Bandura Style», автор збірки «12 інструментальних творів для бандури».

Художній керівник гурту «Шпилясті кобзарі» – колективу з шести колоритних завзяятих бандуристів, котрі у стилі «музичний шарж» виконують cover-версії світових хітів та українських народних пісень у сучасному форматі.

Викладач Стрітівського вищого педагогічного коледжу кобзарського мистецтва.

Ярослав із матір'ю Наталею Михайлівною

Має активну громадянську позицію, ініціатор низки авторських та спільних мистецьких проектів, пише музику до кінофільмів та відеопоезій, імпровізує та синтезує народну музику з сучасними ритмами, співпрацює з українськими музикантами, ді-джеями та гуртами («Тартак», «Еуга», «Тінь Сонця», «Illaria», «Вперше Чую», Dj Tapolsky, «ТНМК», GIO, Єгор Грушин, «Dudar Band», Кирило Стеценко, «Kiwi Project», Максим Бережнюк, «Go-A», Ленара, Dj Romantic, Void, Ярмак).

Гурт, бандура і ...рок-н-рол

Євген БУКЕТ

«Шпилясті кобзарі» – шість молодих бандуристів, які у стилі «музичний шарж», або «mash up» виконують cover-версії світових хітів та українських народних пісень.

Ініціатором створення колективу є Ярослав Джусь – виконавець, композитор, аранжувальник, ді-джей, лауреат всеукраїнських і міжнародних конкурсів, півфіналіст і володар призу глядачевих симпатій телешоу «Україна має талант-2».

Колектив засновано восени 2010 року, а 27 квітня 2011-го «Шпилястих кобзарів» у прямому ефірі побачило півкраїни. Зрештою, вони потрапили до 50 найталановитіших за версією шоу «Україна має талант-3».

Із нагоди річниці першого виступу на великій сцені Ярослав Джусь, Володимир Вікарчук, Юрій Миронець, Ярослав Великий, Данило Носко і Сергій Потієнко завітали до Національного газетно-журнального видавництва.

Моє перше запитання про те, чому виникла ідея створити саме такий – незвичний – бандурний гурт?

Ярослав Джусь: «Шпилясті кобзарі» постали, аби продемонструвати всій країні можливість унікального українського інструмента, здивувати новими обличчями, свіжим поглядом на бандуру, зробити справжнє бандурне шоу!

Окрім того, до концепції гурту я не просто так заклад ідею поєднання різних субкультур. На меті було показати, що і панк, і репер можуть грати на бандурі, і це круто й модно у будь-якому середовищі. Помножьте все це на шестірку завзяятих хлопців, які представляють різні частини України, тим самим демонструючи нашу єдність (а це був, нагадаю, 2011 рік!)

Володимир Вікарчук: Насправді усі ми друзі вже багато років, разом опанували бандуру в Стрітівській вищій педагогічній школі кобзар-

Ексклюзивна колекція футболок від українського бренду молодіжного одягу «Sil', дизайнер – Марія ЯКНЮНАС. Фотознімок Вікі ЛІННІК (Binokl Studio)

ського мистецтва (тепер коледж). Експериментувати з її звучанням почали тоді ж.

За рахунок особливості – доступної та цікавої – подачі репертуару ми прагнемо максимально донести до кожного думку про неповторність бандури. На жаль, у більшості людей бандура асоціюється із чимось несучасним. У дійсності, цей народний український інструмент має безмежний потенціал, особливий чарівний звук, але при цьому залишається маловідомим – парадоксально й несправедливо!

Ярослав Джусь: Було вирішено орієнтуватись на позитивні, жартівливі пісні, які піднімали би дух, а також драйвові та енергійні композиції, бо сумного у нас і в історії, і в повсякденному житті вистачає.

Усі одразу зійшлися на тому, що пісні співатимемо українською, але подавати їх будемо нестандартно, влітаючи до україномовних текстів усім відомі світові хіти. У такий спосіб наближуватимемо наших співвітчизників до народної

пісні, української мови та популяризації бандури. І нам це вдалося.

Сьогодні «Шпилясті» вже інші. Мету, яку ми ставили перед собою, збираючись у гурт, досягнуто. Зараз визначаємося із майбутнім форматом, розпочинаємо роботу над створенням авторського репертуару.

Данило Носко: «Шпилясті кобзарі» – це інноваційний проект для найрізноманітнішої аудиторії. Ми подаємо національний продукт у несподіваному вигляді.

– Отже, ваш гурт використовує традиційну українську бандуру в нетрадиційній інтерпретації. Чому ви почали ламати стереотипи?

Ярослав Джусь: Якщо бути точним, то бандури, на яких ми граємо, є далеко не традиційними інструментами. Коли під словом «традиція» маги на увазі явище, що відповідає ustalеним нормам, зразкам і звичаям, які сформувалися у давнину, то до нього можна віднести старосвітські кобзи та бандури.

Наші ж бандури – такі собі концертно-академічно-класичні інструменти, що були розроблені в 1950-ті роки. Більше того, якщо перший синтезатор з'явився у 1960-х роках, то й бандуру я сміливо назвав би сучасним інструментом. Не знаю, чому за радянських часів траплялися лише поодинокі випадки, коли бандуру долучали до репертуару ВІА та рок-гуртів (яскравий приклад – «Кобза»)...

Найчастіше вона звучала, супроводжуючи народні та академічні твори. Можливо, якби тоді бандуру використовували під час виконання популярних естрадних пісень, то сьогодні ми б мали іншу ситуацію щодо обізнаності з цим інструментом серед молоді.

Ми бачили, що такого напрямку не вистачає, а він потрібен. Це лише здається, що так просто було поставити ірокез, вийти на сцену і заспівати пісню «Ти ж мене підманула» під музику рок-н-рольного хіта Елвіса Преслі. Аби зламати стереотипи, ми насправді йшли на великий ризик.

● **УЧАСТЬ У ПРОЕКТАХ**

2010 – півфіналіст, володар призу глядацьких симпатій головного шоу країни «Україна має талант»;

2010 – участь у Всеукраїнській церемонії вшанування жертв Голодомору 1932–1933 років (Оттава, Канада);

2011 – участь в акції «Історичний потяг українських піонерів», присвяченій 120-й річниці переселення українських емігрантів до Канади;

2010–2014 – засновник та співорганізатор Кобзарського слему Міжнародного етнофестивалю «Країна мрій»;

2013 – рубрика «Ukrainian style» ранкового шоу «Let's go show!» на радіо «Europlus»;

2014 – організатор сцени сучасної бандури Міжнародного етнофестивалю «Країна мрій»;

2013–2015 – учасник проектів «Мистецький Арсенал», фестивалів «Трипільське коло», «She Fest», «Кобзарт», «ГОГОЛЬFEST», «Корейська хвиля», мототрипів «Тарасова гора», Мегамаршу вишиванок, ART-пікніка Слави Фролової тощо;

2014 – учасник Всеукраїнського проекту «День вуличної музики»;

2014 – благодійний концертний тур «Підтримаємо своїх» на підтримку українських військових;

2014 – нагорода «Найкращий композитор фільму» Міжнародного кінофестивалю «Відкрита ніч»;

2015 – проект «Музика воїнів», виконання духовного гімну «Боже, великий, єдиний» у Михайлівському Золотоверхому соборі.

«Шпильясті кобзарі» у приміщенні Національного газетно-журнального видавництва
Фотознімок Юрія ШКОДИ

Згодом вирішили використати для бандури різнокольорові світлодіоди. Ви не уявляєте, скільки дітей після цього зацікавилася бандурою! Ці дрібні елементи шоу лише на перший погляд здаються неважливими...

– **Останній рік став доле-носним для України. Чи виступали ви на Майдані, у військових частинах, у зоні АТО?**

Ярослав Джусь: На Майдані виступав не раз – як соло, так і з гуртом. Там панувала неповторна атмосфера. І ми надзвичайно раділи, що можемо подарувати свою творчість, найдрайвовіші та найзапальніші пісні, котрі допомагали не замерзнути й вистояти чергову добу, підтримували дух людей і давали віру у світле майбутнє.

Ярослав Великий: Найбільше запам'ятався виступ на Майдані о другій годині ночі разом із Русланою, яка витанцювала гопака під наші пісні. Люди, для яких ми тоді виконували свої твори, були сповнені надії на краще життя!

Володимир Вікарчук: Ми не раз виступали і на благодійних заходах, подіях, акціях для військових і наших громадян на звільнених територіях. Зокрема, наприкінці 2014-го в рамках проекту «Арт-мобілізація» відвідали місто Слов'янськ.

Данило Носко: Там нас дуже гарно прийняли, особливо діти.

– **Які корективи до вашої творчості внесла війна? Чи змінився репертуар?**

Ярослав Джусь: Особисто мені війна не додає натхнення – я не написав жодної пісні про військових, не присвятив війні жодного твору. Єдине, – долучився до проекту «Музика воїнів», виконавши у Михайлівському соборі духовний гімн України «Боже, великий, єдиний» як присвяту героям Небесної Сотні.

Зараз працюю над сольним проектом, до якого увійдуть лаунджеві інструментальні композиції. Він покликаний привнести трохи світла в нашу непросту ситуацію. А зі «Шпильястими» ми як виконували козацький, стрілецький, повстанський репертуар, пісні патріотичного спрямування, так і робитимемо надалі.

Сергій Потієнко: Щоправда, на прохання шанувальни-

Фотознімок Вікі ЛІННІК (Binokl Studio)

ків додали до репертуару одну пісню: там ще «ла-ла-ла» у приспіві (*сміється.* – Ред.).

– **Чи берете участь у видавничих, просвітницьких та інших проектах? Із якими українськими музикантами співпрацюєте?**

Володимир Вікарчук: Цікаво співпрацювати з поетами Оксаною Боровець, Танею-Марією Литвинюк, Леною Ребрик у жанрі мелодекламації. Дуже емоційно поєднуються ліричні вірші зі звучанням бандури. Принагідно долучаємося до різних соціальних акцій, фестивалів, фотоконкурсів.

Завдяки бандурі ми маємо широке поле для пошуків та експериментів. Одним із таких стала спільна робота над пісню, присвяченою героям Крут, «Сповідь розстріляних душ» разом із гуртом «Веремій». У нашій композиції поєднались епічність рок-баллади, звучання чоловічого хору та бандури.

Яскравою і позитивною була співпраця із Григорієм Вагаповим, фронтменом гурту «Вперше Чую», в результаті якої з'явилася пісня на слова Тараса Шевченка «Буває іноді старий». Це був такий собі подарунок Кобзарю до його двохсотого дня народження.

Ярослав Джусь: Я мав спільні проекти з багатьма виконавцями: «Тартак», Еува, «Тінь Сонця», Illaria, «Вперше Чую», Dj Tapolsky, «ТНМК», «GIO», «Dudar Band», Кирило Стеценко, «Kiwi Project», Максим Бережнюк, «Go-A», Dj Romantic, «Void», Ярмач... Із деякими є записи в альбомах, спільні кліпи або участь у концертах.

– **Сьогодні «Шпильясті кобзарі» активно просувають свої ідеї не лише на концертах, а й в інтернеті. Якими бачите нових бандуристів нової України?**

Юрій Миронець: Іще кілька років тому ніхто не міг собі уявити, що на бандурі

гратимуть електронну музику та важкий рок. Гадаю, що час покаже, якими будуть бандуристи майбутнього. А ми поки працюємо над першим альбомом гурту.

Ярослав Джусь: Нові бандуристи – це молоді хлопці та дівчата, які знають, що вони круті, бо в їхніх руках – крутий інструмент, народжений на крутій землі, в Україні. Вони креативні, з гарячим серцем і холодним розумом, готові до експериментів, бажають нести нашу унікальну культуру по всьому світу.

А взагалі у новій Україні нових бандуристів хотілось би не бачити, а чути. І спершу кожному відкрити для себе оту – нову – Україну. От коли критична маса таких людей з'явиться, – тоді й народиться насправді нова Україна. А там і бандуристи підрустять! У це ми всі щиро віримо!

Повний текст читайте в журналі «Музика»

Під час одного з виступів

● У КІНОТЕАТРАХ ІЗ 21 ТРАВНЯ

Протагоністи фільмів цього тижня долають найнесподіваніші та найскладніші перешкоди на шляху до свого щастя. Комусь із них заради цього доводиться заплатити своїм життям, комусь піти на страшний ризик. А героям «Землі майбутнього» навіть перенестися в інший світ.

Випускний іспит

Проблеми дорослішання. Головний герой стрічки на ім'я Грег у передчутті випускних іспитів. Від них залежить не тільки можливість вступити до омріяного вишу, але й зберегти стосунки з дівчиною. Щоб уникнути провалу, Грег вирішує таємно викрасти результати тестів. Та все не так просто, враховуючи, що кабінет директора, де вони знаходяться, в ці дні перетворюється на неприступну фортецю.

Земля майбутнього: світ за межами

Одного разу до рук допитливої Кейсі потрапляє предмет, здатний перенести людину в іншу реальність. Аби розібратися, як працює цей артефакт, вона звертається за порадою до винахідника Френка. Він знається на подібних речах, адже сам колись був вигнаний зі світу, до якого цей загадковий предмет і веде. Разом герої отримують шанс потрапити до загадкового місця під назвою «Земля майбутнього».

Вік Аделаїн

Страшна аварія призводить до того, що Аделаїн перестає старіти. Скільки б часу не минуло – зовнішньо вона зовсім не змінюється. Її довге життя перенесене подіями та зустрічами. Та жоден із її нових приятелів не відкриває їй справжнього кохання. Десятиліттями вона шукає свою людину. Й одного дня, зустрівши такого чоловіка, вона бажає лише одного – постаріти й померти разом із ним.

Кіносотня короткого метра

Веніамін КІНЧУК

Якщо б у місті Лева не проводився Міжнародний фестиваль короткометражних фільмів «Wizz Art», то воно б, напевне, взагалі не римувалося зі словом «кіно».

Незважаючи на всю свою кінематографічність, Львів займає дуже скромне місце на мапі кіно. За великим рахунком там є лише два помітні режисери, котрі знімають самобутні повнометражні фільми, – Ігор Подольчак та Остап Костюк. А кіноцентр «Сокіл», що спеціалізується на авторському та українському кіно, лише починає набирати оберти.

До 24 травня у Львові триватиме восьмий кінофорум «Wizz Art». У його рамках показується майже сто короткометражних стрічок. «До нас на розгляд надійшло 1734 фільми. Проте ми переглядали також базу кінокартин із різних фестивалів та низки інших форумів і платформ. Зрештою до нашої програми потрапили стрічки з усіх куточків світу, окрім Африки. Також цього року я об'їхала фестивалі в Познані, Глазго та Клемон Ферані. Приблизно 15% нашої програми – це європейські чи українські прем'єри», – розповідає натхненник кінофоруму Ольга Рейтер.

На відміну від попередніх років, цього разу організатори «Wizz Art» зробили ставку на вітчизняне кіно. Близько деся-

Афіша кінофестивалю

ти наших короткометражок останніх років боротимуться за нагороди в Національному конкурсі.

Серед останніх буде і переможець V Одеського кінофестивалю – «Листопад» Марії Кондакової, й одна з найяскравіших вітчизняних анімацій останніх років – «Крамниця співочих птахів» Анатолія Лавренішина. Свою нову роботу презентує також самобутня молода до-

кументалістка Катя Горностай, а стрічки Христини Сиволап та Арсенія Бортника внесуть у фестиваль ложку провокаційного дьогтю.

Окрім того, буде проведено спеціальний показ від організації «Сучасне українське кіно». Серед шести стрічок цієї програми варто відзначити переможця фестивалю «Молодість» – «Обличчя» Нікона Романченка та нову роботу одного з найпродуктивніших молодих кінематографістів Дмитра Сухолиткого-Собчука «Морський закал».

Враховуючи те, що нашому короткому метру ще далеко до, скажімо, французького чи британського, то найбільше зацікавлення викликає саме міжнародна програма «Wizz Art». В останній переважають картини з Європи та Північної Америки – законодавців у тенденціях розвитку кінематографа. Єдина українська короткометражка, що боротиметься за головні нагороди форуму, – «Тебе кохаю» Нарімана Алієва. Фільм розповідає про нещасливе кохання кримського татарина й російської дівчини.

Паралельно з кінопоказами в рамках кінофесту проводитимуться майстер-класи. Один із них читатиме Мариса Нікітюк, котра намагатиметься навчити молодих львівських кінематографістів сценарній майстерності. Що ж, можливо, після цього в тих краях з'явиться ще один талановитий кінематографіст, і місто Лева надійніше закріпиться на кінематографічній мапі світу.

Канська полонянка

Добігає кінця 68-й Канський кінофестиваль. Цього року в його рамках було показано лише одну повнометражну українську прем'єру – «Полон» Анаполія Матешка.

Стрічка не боролася за нагороди кінофоруму, а демонструвалася на кіноринку. Її події розгортаються протягом одного дня. Вчитель хімії вирушає в зону АТО за своїми синами-заручниками. Потрапивши в групування, де їх мали утримувати, протагоніст зрештою сам стає катом із позивним «Хімік».

Головні ролі в картині зіграли Володимир Горянський, Остап Ступка, Лариса Руснак, Дмитро Суржиков та інші. Всього у фільмі 12 персона-

На знімальному майданчику «Полон»

жів. Продюсер фільму – Олександр Ітигілов. Зйомки відбувалися на Київщині.

За словами режисера, увесь знімальний період тривав

лише сім днів. «Кожен актор знав, що йому робити, всі вжилися в роль і буквально тижнями не виходили з неї. Для мене це був дуже важливий режи-

серський експеримент, та й актори дуже сумували за такою роботою в Україні. Для нас це була така собі творча лабораторія», – розповідає Анаполія Матешко.

Один із головних меседжів стрічки полягає в тому, що війна забирає у людини право не тільки жити, але й померти. Полонений зовсім не належить самому собі. Це історія про тих, хто, потрапивши в екстремальну ситуацію, продав душу дияволу, і тих, хто зберіг у собі людяність.

На широких екранах України картину варто очікувати восени. Тоді ж відбудеться й національна прем'єра фільму, яку вже запланував кінофестиваль «Молодість».

● КИЇВ

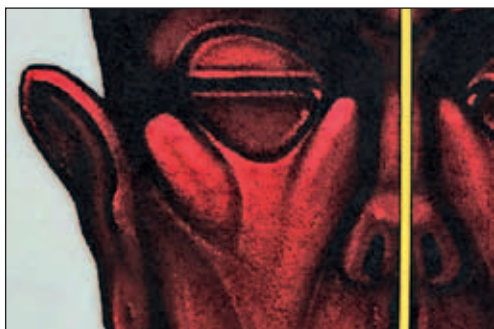

У столичній галереї «ЦЕХ» (вул. Фрунзе, 69) із 26 травня до 29 червня триватиме виставка «Вона» художниці VALYA. Авторка творів мешкає у США, проте народилася й почала свій творчий шлях в Україні. У своїх роботах вона глибоко аналізує феміністичну проблематику у зв'язку з вітчизняною традицією.

Ключовий твір виставки – інсталяція з червоної тканини та лляної мотузки з національними візерунками з рушників, вишиванок і писанок. Інсталяція представлена у вигляді ДНК, а супроводжується вона сотнею невеличких скульптур архаїчних жінок-богинь із різних куточків світу.

«Творчий доробок VALYA можна представити як візуальну аналітику сучасної української спільноти. За висловом самої ж авторки, її нинішня інсталяція з червоної повсті не тільки про Україну. Це і є Україна», – коментують організатори виставки.

● ФРАЙЗИНГ

Триває виставка молодого львівського художника Сергія Радкевича «Фрагменти свідомості». Нею митець підсумував своє двомісячне перебування у Верхній Баварії.

Експозиція презентує чотири цикли робіт майстра: «Надія», «Листи з України» (тексти українських новин, накладені на пейзажі Верхньої Баварії), «Фрагменти тіла» (частини тіла як викрійки одягу, що символізують насильство над людиною) та «0 метрів над рівнем моря». Кожен цикл є проекцією з минулого та втіленням переживань і надій на краще.

Мотиви для цих творів Радкевич знаходив у частинах тіла, обірваних мізансценах із життя, в уривках пам'яті, епізодах подій, які врзались у свідомість і створюють фрагментарне уявлення про теперішній час.

Резиденція стала результатом співпраці мистецького об'єднання «Дзига» та інституції «Schafhof European House of Art». Окрім Радкевича, в резиденції взяли участь Наталка Шимін та Владко Кауфман.

Краєвиди провокацій

Антон ФІЛАТОВ

До 19 червня в запорізькій галереї «Lenin» триватиме виставка молодого київського художника Микити Кравцова.

Арт-критики вже встигли охрестити його «непритомно талановитим» «супергероєм візуального простору України».

В експозиції представлені його живопис та графіка, що відкриють глядачам нові рівні сенсу та радість уайеризму. Художник уже брав участь у бінале сучасного мистецтва «ARSENAL» та в «Art Kyiv Contemporary», а нещодавно провів персональну виставку в Парижі.

У Запоріжжі буде презентована нова серія робіт Кравцова, яка народилася в гонитві за миттю. Цієї весни на пленері «Бірючий» художники якось дивилися фільм, що проектувався на величезне чисте полотно.

У якийсь момент Кравцов підійшов до екрана та обвів силует героя стрічки, означивши таким чином рукотворний стоп-кадр. Потім

Микита КРАВЦОВ. «Чистота інформаційного поля»

він окреслив на тому самому полотні кілька наступних кадрів, стираючи таким чином межу, що розділяє малюнок та кіно. Так багатолітні роздуми інтелектуалів про фіксацію часу мистецтвом доповнилися новим, дещо несподіваним ракурсом.

«Микита Кравцов досліджує рух не тільки як фізичне поняття, але й як рух у часі», – коментує мистецтвознавець Інґа Естеркіна.

Також на виставці в галереї «Lenin» презентуватиметься і рання серія робіт художника «Веселі картинки». Лаконічні й виразні, вони зроблені у техніці ліногравюри. Ці твори наповнені іронією порнографічних помпейських фресок. Коли частина умовної жінки вражає сильніше, ніж її тіло в цілому.

Торік я випадково потрапив на виставку студентів Національної академії образотворчо-

го мистецтва. Кілька залів було обставлено та обвішано роботами, що розвивали традиційні мотиви. І посеред цього парника етнографії, античності та українського пейзажу несподівано кидалися у вічі яскраві роботи з якимись Міккі Маусами та холодними скандинавськими краєвидами. Написані вони були чистими кольорами, що мало сміливий і провокаційний вигляд. У цих роботах Кравцова відчувався виклик академізму – чого не можна було побачити на інших роботах тієї виставки.

«Не варто намагатися намацати восьму ноту, перебираючи розладнані струни своєї неповної освіти. Твої недоліки можуть легко стати твоїм достоїнством. Перше, чому варто навчитися, – це вижити в цьому світі, а потім пробувати себе продати. Я поки не навчився. Це приходить із досвідом», – розповідає художник-напівбуддист.

Будь-який контакт із його творчістю залишає по собі коротку історію. Інколи це анекдот, інколи – драматична новела. Тож рушайте на виставку Микити Кравцова, і, будьте певні, вам потім буде про що згадати в розмові з естетиками.

Кінетичний Дніпро-арт

Дніпропетровськ
україн рідко заявляє
про себе на ниві
сучасного мистецтва.

Та це лише додає ексклюзивності й без того унікаль-

ним подіям у тамтешньому просторі contemporary art.

Торік восени там проходив надпотужний форум аудіовізуального мистецтва «Конструкція». У його рамках най-

новіші технології змінювали знакові куточки обласного центру, від чого місто науковців та промисловців розпустилося, немов кібернетична квітка.

А з 16 травня в місцевому Музеї українського живопису відкрився перший фестиваль сучасних мистецтв «Дніпровський колайдер». Він покликаний провести аналогію між наукою та мистецтвом, породжуючи «нову енергію» у сферах графіки, живопису, відеоарту, скульптури, інсталяції та перформансу. У його рамках експонуються як традиційні живопис, графіка та скульптура, так і 3D-картини, відеоінсталяції тощо. Крім того, проходять вистави, концерти й гіпнотичні сеанси.

Свої твори презентували Вячеслав Юшков, Ігор Куделін, Андрій Барна, Даниїл Галкін, Валерій та Катерина Кузнецови, Євгеній Образцов та інші.

Так само, як колайдер прискорює заряджені частинки для їхнього зіткнення та народження висококінетичної енергії, цей мистецький форум має створити віртуальну симуляцію межових зіткнень різних мистецьких спрямувань та творчих позицій – задля вивільнення емоційних, раціональних та інформаційних сплесків, які народжуватимуть нові судження та оцінки у сфері мистецтва.

Веніамін КИЧУК

● «МУЗИЧНИЙ ЛИСТОПАД»

Цього року вже вп'яте в Маріуполі Донецької області на базі Маріупольського муніципального камерного оркестру «Ренесанс» в рамках національної програми «Обдаровані діти» відбудеться Міжнародний фестиваль-конкурс «Музичний листопад».

Головною метою заходу є виявлення обдарованих дітей, підтримка та подальше стимулювання творчого розвитку талановитої молоді. Планується участь у фестивалі учнів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання), державних середніх спеціалізованих мистецьких шкіл (шкіл-інтернатів) та студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв.

Враховуючи суттєвий внесок проведення подібних заходів у культуру, зміцнення міжнародного іміджу України, Міністерство культури України вирішило підтримати Міжнародний фестиваль-конкурс «Музичний листопад». Газета «Культура і життя» інформуватиме своїх читачів про підготовку та результати проведення цього мистецького заходу.

Семен ВАСИЛЕНКО

Уперше всією країною на державному рівні, вперше разом з офіційною владою, Меджлісом кримськотатарського народу, із земляцтвами кримців на місцях.

Але вперше під забороною та з арештами в самому Криму...

Цього тижня Україна відзначила річницю депортації кримськотатарського народу. Оргкомітет з організації виконання Плану заходів щодо вшанування 71-ї річниці депортації очолив віце-прем'єр-міністр – міністр культури України В'ячеслав Кириленко.

Заходи розпочалися ще 14 травня, коли «Укрпошта» презентувала серію поштових марок «Кримські татари – корінний народ Криму, України».

Днем пізніше в Музеї Івана Гончара відкрилася виставка-інсталяція «Зінджир: ланки пам'яті». Центр культури і ремесел «Тамга» реконструював там кімнату кримськотатарського будинку на момент депортації її мешканців і підготував тематичні відеоматеріали та виставку автентичних костюмів і предметів побуту кримців.

17 травня в Національному музеї історії України відкрилася виставка світлиць «Альбом пам'яті». В офіційному відкритті взяли участь голова Меджлісу кримськотатарського народу, народний

Уроки пам'яті

депутат України Рефат Чубаров, заступник міністра культури України Андрій Вітренко та інші.

18 травня в Національній опері концерт-реквієм зібрав Президента України Петра Порошенка, Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка, міністра культури України В'ячеслава Кириленка, голову Меджлісу кримськотатарського народу Рефата Чубарова, міністра закордонних справ Туреччини Мевлюта Чавушоглу, Верховного комісара ОБСЄ з питань національних меншин пані Торс Астрід та інших офіційних осіб.

На сцені театру була представлена вистава «Ми повернемося». Цього ж дня відбулася прем'єра нової пісні української співачки з Криму Джамали під назвою «Шлях додому».

А на майдані Незалежності з імпровізованої сцени виступили лідери кримськотатарського народу та їхніх національних організацій, а також народні депутати і громадські активісти. Присутні тримали в руках прапори України, кримськотатарського народу, а також плакати «Геть ро-

сійських окупантів з Криму», «Вічна пам'ять жертвам геноциду кримського народу», «1944–2014 – знову депортація», «18 травня – ми всі кримські татари».

Завдяки підтримці волонтерів із Сімферополя, Донецька, Севастополя і Києва подібні постери було створено й розташовано на носіях зовнішньої реклами, зокрема й у метрополітені Києва. Тематичні відео- та аудіоролики

Одна з поштових марок серії «Кримські татари – корінний народ Криму, України»

транслявали на телебаченні та радіо.

Жалобні заходи 18 травня були проведені не тільки в Києві, а й у Херсонській, Запорізькій та Львівській областях.

Окрім того, в багатьох школах України відбувся єдиний урок пам'яті, присвячений початку депортації кримських татар і представників інших народів з території Криму.

Вшановували пам'ять жертв депортації також у Грузії, Польщі, Німеччині, Туреччині та інших країнах.

Користувачі соціальної мережі мікроблогів «Твіттер» провели власну акцію на підтримку кримських татар.

Повідомленнями, історичними довідками про жертв депортації та фотографіями з хештегами #SaveCrimeanTatars та #QirimSurgunu користувачі соціальної мережі привертали увагу світової спільноти до незаконної окупації Криму Росією, де від початку анексії кримські татари неодноразово стикалися з порушенням своїх прав та переслідуваннями.

Так і 18 травня, після заборони проведення мітингу, в Сімферополі співробітники окупаційних силових спецпідрозділів затримали учасників автопробігу, присвяченого Дню пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу, яких раніше заблокували автозакама на автостанції «Західна».

Близько 60 осіб відвезли до райвідділу окупаційної поліції...

Газета «Культура і життя»

№ 23–24 (4646–4647), 22 травня 2015 р.

Виходить із 7 жовтня 1923 року
Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 1026 від 26.10.94 р.

Засновники

Міністерство культури України, Український комітет профспілки працівників культури, редакція газети

Головний редактор

Євген БУКЕТ

Адреса редакції

03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498–23–65
nvu.kultura@gmail.com

Видавець

Національне газетно-журнальне видавництво

Генеральний директор

Роман РАТУШНИЙ

Видавнича рада

Андрій КУРКОВ (голова), Анатолій СЕРИКОВ (заступник голови), Євген БУКЕТ, Сергій ВАСИЛЬЄВ, Олег ВЕРГЕЛІС, Вадим ДОРОШЕНКО, Віктор фон ЕРЦЕН-ГЛЕРОН, Наталка ІВАНЧЕНКО, Ростислав КАРАНДЄЄВ, Ігор ЛІХОВИЙ, Наталія ЛИГАЧОВА, Наталія МУСІЄНКО, Лариса НІКІФОРЕНКО, Руслан ОНОПРІЄНКО, Юрій ПЕРОГАНІЧ, Роман РАТУШНИЙ, Віталій САТАРЕНКО, Олег СВІРКО, Артем СТЕЛМАШОВ

Адреса видавництва

03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498–23–65

Дизайн та верстка

Сергій ЗАДВОРНИЙ

Поліграфічний комбінат
ТОВ «Типографія «Від А» до Я»
м. Київ, вул. Колекторна, 38/40
Тел.: (044) 563–18–04, 562–28–51

Розповсюдження і реклама

Тел.: +38 (044) 498–23–65;
+38 (067) 474–55–84

Редакція не публікує колективні листи та звернення

Публікуючи проблемні матеріали, редакція, окрім спеціально обумовлених випадків, подає лише авторський погляд.

Передрук і відтворення текстових та ілюстративних матеріалів «Культури і життя» – тільки з письмового дозволу редакції.

© «Культура і життя», 2015

ПЕРЕДПЛАТА НА ГАЗЕТУ ТРИВАЄ

Передплатна ціна на 2015 р.:
півріччя – 89,19 грн; 3 місяців – 45,42 грн

У передплатній ціні враховано вартість доставки до вашої поштової скриньки і вартість оформлення абонемента.

Передплатний індекс 60969

ВИДАНО

за сприяння Фондації Петра Тронька і Видавничого дому «Пам'ятки України»

Наклад 5 000

Ціна договірна

